

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. mevrouw G. Uslu
Postbus 1635
2500 BJ Den Haag

Amsterdam, 6 november

Geachte demissionair staatssecretaris Uslu, beste Gunay,

Op donderdag 2 november overhandigde Marianne Versteegh, voorzitter van [BKNL](#), het brede overlegplatform voor de beeldende kunst de herijkte Richtlijn Kunstenaarshonoraria aan Irene Asscher, voorzitter van [Platform ACCT](#) tijdens het event *De weg naar fair pay*.¹

De oorspronkelijke richtlijn dateert uit 2017 en heeft in de loop der jaren een breed draagvlak in de beeldende kunstsector verworven. Mede met uw steun hebben wij deze regeling herijkt. Dit hebben wij gedaan op grond van de evaluatie van de regeling door Berenschot en op verzoek van het veld. Implementatie is een, periodiek onderhoud is de volgende stap. Hierin is de ketentafel BKNL met de richtlijn kunstenaarshonoraria een succesvolle pionier; een best practice waar BKNL enorm trots op is.

Om de toepassing van de richtlijn te stimuleren, heeft het Mondriaan Fonds met uw hulp (extra budget van OCW) een tijdelijke compensatieregeling voor beeldende kunstinstellingen die de richtlijn toepassen. Voortzetting na 2024 van de richtlijn en van een vorm die breed toegankelijk is opgezet is van groot belang voor zowel kunstenaars als kunstinstellingen. Juist ook voor instellingen die niet in de BIS of een meerjarige rijksregeling vallen is een aanvullende bijdrage die rechtstreeks gekoppeld is aan betaling van kunstenaars van groot belang.

Wij zien wij dat de subsidiebedragen van veel instellingen die onder meerjarige regelingen of de BIS komen te vallen nu nog te laag zullen zijn om de kostenstijgingen waaronder loonkosten en kosten kunstenaarshonoraria op te vangen. Wij zien dat de investeringen in de kunsten binnen de rijkuitgaven voor cultuur achterblijven, de index voor 2021 staat op 81 ten opzichte van basisjaar 2012 (=100) en dat binnen het domein cultuur de provinciale en gemeentelijke uitgaven aan beeldende kunst relatief gering zijn. Over de breedte van cultuur is de verhouding ongeveer 60 procent gemeente, 30 procent rijk en 10 procent provincies, voor de beeldende kunst is dit ongeveer 51 procent rijk, 46 procent gemeente en 3 procent provincies.²

BKNL wil met deze brief zijn zorgen met u delen.

¹ Zie bijgevoegde foto, vrij van rechten. Fotograaf: Piet Douma

² [Overheidsuitgaven aan cultuur | Cultuur en Media | OCW in cijfers](#)

Indien de huidige budgetten voor het Mondriaan Fonds niet substantieel worden verhoogd, dreigt *een derde tot de helft* van alle kunstinstellingen die door het Mondriaan Fonds worden ondersteund buiten de boot te vallen.³

Er is structureel 5 miljoen Euro per jaar nodig om alle instellingen volgens de fair practice principes uit te rusten. ([brief Fair Practice Kunstenpodia d.d. 28 april 2023](#)).

Daarnaast wordt een [buitengewoon] groot appèl gedaan op gemeentelijke en provinciale overheden, waarvan wordt verwacht dat zij de meerkosten van de Fair Pay uit eigen budgetten kunnen bekostigen. Tegelijkertijd worden gemeentelijke en provinciale overheden min of meer gedwongen om de instellingen die niet meer door het Mondriaan Fonds ondersteund kunnen worden, op te vangen om daarmee verschraving van het kunst- en cultuurlandschap in hun gemeenten en regio tegen te gaan. Wij maken ons grote zorgen of gemeenten en provincies daartoe in staat zijn.

BKNL vreest dat zonder goede bestuurlijke afstemming er gaten zullen vallen in de spreiding van de beeldende kunst, met minder presentatieplekken voor kunstenaars als gevolg.

Het kan toch niet de bedoeling zijn dat de sector onderling goede afspraken heeft gemaakt over Fair Pay en samen met u heeft geïnvesteerd in de totstandkoming van de herijking van de Richtlijnen Kunstenaarshonoraria en Functie- en Loongebouw voor kunstinstellingen, maar dat er vervolgens geen plek is om dit ten uitvoer te brengen.

BKNL pleit daarom voor structureel meer financiële ruimte voor beeldende kunst, zodat achterstanden kunnen worden ingelopen en kunstenaars en publiek perspectief hebben op de toekomst.

Met vriendelijke groeten,
Namens BKNL

Marianne Versteegh
Voorzitter a.i.

Bijlagen:

Eindrapportage “Doorontwikkeling richtlijn kunstenaarshonoraria. Mogelijkheden voor een verdere differentiatie van de normbedragen.” SiRM, Goudriaan, Geukema, 25 april 2023.

Foto overhandiging herijkte Richtlijn Kunstenaarshonoraria (via Platform ACCT)

³ <https://www.parool.nl/columns-opinie/opinie-het-verdwijnen-van-projectruimtes-is-desastreus-voor-jonge-kunstenaars~b3110610/>